

MAGYAR KURIR

Bécsből, Kedden, October 9-dikén 1821.

Spanyol Ország.

A Párisi Monitorben illy tudósítás találtatik Saragossából September 10-dik napjáról: —

„Ezen városban folyvást tart a néppezegetés; a mennyi Liberális ember vagy dühöködő Demagogus ezen környéken találtatott, ítéletem szerént most mind ezen városba gyülekezett össze, a kik ugyan ahoz, hogy ennek lakosai, kik magoknak az ő régibb, hősi, magokviselője által, nagy hirt és nevet szereltek vala, a Republikai revolúziós plánumot elő segitenék, nem sokat bíztak: de azonban a népsalakjának csakugyan jó nagy részét elesábitották, melly az uczákon napoként számos csoportokban járván le és fel, így kiáltoz: „Eljen Riegó! Veszszenek-el a Rágalmazók! Tegnapelőtt azt hirdetvén-el, hogy Riegónak kedviért Madridban támodás történt volna, a képit a Saragossai uczákon gyözedelmi pompával akarták le és fel hordozni: hanem a Polgári Kormányozó, ki itt most a katonai fő Kommandánságot is viseli, egy nemzeti csapattal maga személyesen állván-ki, a kiáltozó embereket széllyel kergette, de a kik azoközben csak az éjjelnek bekövetkezését várták, hogy a Patrióta énekeknek danolásához ismét hozzá kezdjenek, a melly lármázás módjának folytatása ezen revolúciónak kezdetétől fogva mind ez ideig nagy türedelmekkel megengedtetett. A Polgári Kormányozó azoközben a több tisztí karok-

kal is egygyetértvén azoknak tanácslására jónak találta előre, még az éjjelnek elkövetkezése előtt kifirdetvén, hogy ha a nyughatatlankodás tovább ekképpen folytatatik, ő így kéntelen, legyen a Martialis-törvényt felolvasatni. Az uczákon pedig 30—40 — s 30 emberekből álló strázsa csapatokat küldözött fel s alá, hogy a szüntelenül ekképpen kiáltozó sokaságot: „Veszszenek-el a Servilisek! Eljen Riegó! — kergetseék széllyel. A következő napon reggel úgy találtatott a dolog, hogy több házak meg voltak számokkal jegyeztetve, kéntek kivül a végre, hogy ezeket ki akarták a lázszatók prédáltatni, abban az esetben, ha a lázszát és támodást közönségessé tehetnék volna.“

A Monakhiumi Ujságlevelekben illy észrevételeket olvasunk ezen Spanyol zürzavarokról Oktober 2-dikán Madridi fellyülírás alatt: —

„Csakugyan nincsen semmi szembe-tünőbb, mint az, hogy illy sok Francia irók és tisztek jelentek meg a Spanyol földön. Ennek már nem titok a célja. A mi Leon szigete volt Spanyol Országra nézve: annak kellene Saragossa városának Francia Országra nézve lenni. Ezen Spekulálitzió, egészszen azon időnek számvetésébe (calculusába) tartozik; a melly minden éjjel újabbújabb történeteket szolli elé, s munkájinak a nép fejtelenségét s a katonai despotaságot tette talpkövévé. Ezeknek nincsen szüksége semmi észlángra; néhány puzdori fejeket elégnek

tartanak újabbjabb revolúziós spektakulumoknak kezdésére. A Spanyol ember, nékik még nem látszik hajlandónak lenni arra, hogy azon résznek, a melly más idegen helyről teszi mozgó munkáit, felelő nyisson, tehát az ő tulajdon fontossági képződését akarják most ismét, idegen mozgatás által megrázkodtatni s felpezsdíteni. Ide járól, hogy nem látszik, hogy Riegón és Quirogán kívül magokat több elhatározott Hőseik mutatni akarnak; tehát a revolúziósoknak kell olyanokat szerezni, s az újonnan organizáltatott testnek olly aranyzatot kell adniok, melly a' republikaikai elementumokat Frantzia Országban ismét felelevenítse. Hanem alig kezdették-él a' magok katonai komédiázásokat, s már oda vagnak az ő jóválltatott Hőseik — Montarlottól és Vaudoncourtól s társaiktól semmi világi csudát nem várhatnak a' szabadság' barátjai. — Szabadság' barátjai! Liberalisok! még mind így nevezik magokat ezen esztelenek, a' kik soha meg nem unnyák az emberiség' Géniusát a' magok büntetést érdemlő iparkodásaik által szomorítani. Ezek közzé tartoznak névszerént azon Frantzia irók, a' kik Spanyol Országban a' magok mérges princípiumait a' Journálok által széllyel hintezik, kik között magát a' Regulátor Redaktora különösen megkülönbözteti. Ez egy Frantzia, a' ki Minister Bardaxival ment Párisból Spanyol Országba. Ezen Journal most a' revolúziós fanatikusság' organuma; ebben kovácsoltatnak a' politikai türehetlenség' gyújtó eszközei, mellyek által a' Spanyol vér a' boszszuállásra gerjesztetik; s itt készítettnek a' belső és külső hadakozásokra való lobbantó szerszámok. Valóban semmit nem lehet azzal összehasonlítani, a' mire ezen Regulátor, az Országglószék, a' külső követek, sőt az Európai fejek, név szerént a' Sardiniai

Király ellen gorombán kibocsátkozni mérsézel. A' Piemonti Rebellisek ellen kimondatott büntetések nagyon boszszantják ezen Journálnak Philantropicus íróját. Az ő szemekben bűn az olly embereket, kik törvényes Fejedelmek ellen fegyvert fogtak, az ítélőszékeknek kezekbe adni. Innét van az ő Riegónak elfogattatásáért való felindulások is, ki a' Frantzia lázszatókkal a' Frantzia Országba való beütésre nézve egygyet értett vala. A' Liberalisoknak ezen Spanyol Hős eránt viseltető nyájassága olly nagy, hogy illy kiáltásra fokadnak érette: „Vagy Riegó győzedelmeskedjék, vagy a' nemzet legyen semmivé!“ Ezek is a' nevezett Regulátor' szavai. Halljátok tehát Királyok és Népek! mit mondanak ezek: inkább a' föld legyen oda, hogy sem egy ember, ki, mint Riegó úgy gondolkozik!“

Török Birodalom.

A' Korfából jött tudósítások September' 13. dikáig terjednek. Ezek, némelyek szerént azt láttatnak mutatni, hogy a' Livádiában és Peloponesusban eléfordult újabb történetek a' Görögökre nézve ártalmasok lettek volna, s hogy az ellenek oda küldetett Churschid Paschának újabb segittsége érkezvén. A' támadó fejek hátrálni kezdetek azólta, hogy ezen Török segítő seregek Artához megérkeztek. A' támadók a' magok feleségeiket és gyermekeiket hajókra ültetvén, sietve útnak indították a' szigetekre, bátorságosabb helyekre, féltetőbb javaikkal együtt.

Az a' hír azonközben, hogy a' Görögök Monembasiát, (Napoli-di-Malvasiát) elfoglalták, megvalóságosodott.

A' legújabb tudósítások közt, melyekről említök, hogy a' Görög támadókra nézve szerencsétlenül ütöttek volna ki,

legsajnosabb volna reájokra nézve az, hogy az említett Churchid Pascha 15,000 gyalogokból, lovasokból, és ágyuzókból álló sereggel, azon Görög seregre, melly a Janinai Ali Paschát ostromló Török seregeknek a Török armádák más részeivel való összezecsatolódását félbeszakasztotta vala, reá ütven, a Görögöket ott, három nagyon heves megtámadás után, mellyekben mind két rész nagyon sokat vesztett, s a Görögök minden ágyujukat elvesztették, megvervén, a Török armádák közt félbeszakadva volt közösülést, az úgy nevezett Ot-kutaknál, ismét helyre állította. Egy más Görög sereg, a melly Mazán által Ali Paschának a Janinai kastélyba segítséget akart vinni, megértvén a feljebb említett történetet, Janinától 6 órá távolságra megállapodott, s itt magát megfészkelvén, már most azon iparkodnak az ezen vidéken Churschid által széllyel vettettett Görög csapatok, hogy ezen ponton gyülekezzenek össze: Churschid pedig minden iparkodással azon van, hogy szerencsével kezdett munkáját mennél jobban sikeresithesse.

A Velencei Observátor nevű Ujság illy tudósítást közöl Triestből Sept. 24-dik napjáról: — „Austriai hajós Kapitány Colovich Mátyás, a ki Rhódust Aug. 22-dikén hagyta oda, azt beszéli, hogy az Egyiptomi Helytartó Paschától oda érkezett hadi hajók Aug. 14-dikén csatolták ott magokat a Török hajós sereghez, melly után az egész összezecsatoltatott sereg Candia felé vette evezését. A feljebb nevezett Kapitány sem az ő Rhodusból lett elevezéséig sem azután a maga útjában, míg az Archipelaguson által jött s ide megérkezett, nem hallott, mint mondja, legkissebbet is affólól, hogy ezen tengereken valamelly ütközet történt volna; nem is találkozott útjában se Görög

se' Török hadi hajókkal. Egy más, ugyan csak Austriai hajós Kapitány, Nighetti Ciriae, a ki Sept. 14-dikén evezett-el Zantéből, olly tudósítást hozott onnét, hogy a feljebb említett Török hadi hajós seregek Rhodustól Morea felé vették evezésüket s egyenesen Koronnak tartottak. Végezetre, egy más hajó, melly az Archipelagusi szigetek közül Zeából jött, a honnét Sept. 1-ső napján evezett-el, olly hirt hozott, hogy a Görög hadi hajós seregnek különbözőb Osztályai, részint Hydrához, részint Ipsarához, részint pedig Speciaához vissza érkeztek, a végre, hogy friss eleséggel s hadi készületekkel rakdianak meg.

Jassyban September 7-dik napján illy Hatti Humajumot (Császári kézírásban való parancsolatot) hirdtetett ki az ott lévő Salih-Pascha: — „Ország' tiszteltetett Gondviselőji! Nép' bölcs Biráji és Kormányozóji! Ti, kik a nép' szükségéről, oltalmaztatásáról, s boldogságáról gondoskodtok! Kiket a Teremtő a maga különbözőb ajándékaival megáldott! Ti, Brajlai Ali Muhafitsch, én Vezérem Jusuf Pascha és Várnai Muhafitsch Pascha, a mi Moldvában lévő seregeinknek vezéreljök, én Vezérem Salih Pascha, egész Birodalmamban legbecsebb és legnemesebb Salachor, kinek a Moldvában uralkodott lármának lecsendesítésére hatalmat adtunk, Ti mindnyájan, vegyétek Felséges parancsolataimat, s legyen tudtokra: Hogy minekutánna az általunk megvettettett Ypsilantinak vakmerő fia, és a család Szuzó Mihály, Moldvai Fejedelem, mindketten lelkiesmeret nélkül lévő emberek, ezen Országot szerencsétlenségbe ejtették és legnagyobb zürzavarba vezérelték volna, kötelességünk hozta magával, hogy

azon iparkodjunk, hogy a' Raajáknak gond-
viselésünk' alá rendeltetett népe minden
szerencsétlenségektől megőriztessék, meg-
oltalmaztassék, 's néki az ő előbbeni álla-
potja, rendje, és boldogsága ismét viz-
sza adattassék. Erre nézve minden erők
által azon iparkodánk, hogy isten' sege-
delmével ezen tartományokat minden rossz
emberektől megtisztítsuk: hanem az is
értésünkre ese ugyan ezen alkalmatossággal,
hogy katonáink közül egynéhányak
valamint Jassyban úgy a' környék-vidéke-
ken is zabolátlansági és igasságtalankodási
cselekedetekbe avatkozván, Boyérainknak
vagyonait magokévé tették, 's jószágai-
kkal kedvekre hántak. Az illy cselekedet-
ek ellenkeznek a' katonai kötelességekkel,
a' mi jó határozásainkkal, 's az Istennek
szent akaratjával. Mind azok az én' vitéz
Jantsárim, a' kik ezen cselekedetekben
nem részesültek 's magoknak semmit is
szemeikre nem vehetnek, érdemesek ma-
radnak a' hecsültetésre: azok ellenben, a'
kik kötelességeikről elfelejtkeztek, 's a' mi
politikai állapotunkal nem gondoltak, si-
keteknek és engedetleneknek tartassanak.
A' mi szent Felfánkkal 's a' mi kihirdetett
parancsolatainkal megegyezőleg, meg-
határoztatik, hogy mind azok a' Görögök,
Raaják, kik a' támadásban foglalatoskodó
Apostatákkal egygyetértettek 's némelly
vidékeken a' Muselmánok ellen fegyvert
fogtak, ezért életjékkel 's javaiknak el-
vesztésével büntöttessenek-meg; minden
mások ellenben, a' kik ezen cselekedetek-
ben semmi részt nem vévén, magokat hü-
ségesen és úgy viselték, mint kötelessé-
gek kívánta, és ezt valóságos jó cseleke-
detek által is megbonyitották, valamint
szintén azok is, a' kik eleintén ugyan
magokat az Apostaták' ügyéhez csatolták,
de azután cselekedeteiket megbánván bo-
csánatot kértek, és, mint annakelőtte

most ismét a' hűséges alattvalók között
számláltatván bocsánatot nyertek, mind
ezek ismét a' mi hatalmas oltalmunk alá
vétettetnek. Ez a' mi határozásunk és aka-
ratunk. Ennek végrehajtattatására szüksé-
ges vala, hogy egy egyenes és okos em-
bert váloszszunk-ki: erre nézve Salachor!
ki a' te szép tulajdonságaidról és fárodha-
talan munkásságodról esmeretes vagy, re-
ád bizzuk ezen munkának végrehajtását,
's erre néked tellyes hatalmat adván, ál-
talad lejendő tellyesítettetésétől legjobb kö-
vetkezést várunk. Császári Hatti-Huma-
junk által minden hatalmat adunk neked
arra, 's reád bizzuk azt, hogy tüstént
Moldvába menvén, megérkezésseddel a' ka-
tonák' esztelen és rendetlen magokvisele-
tének azonnal gátat tégy, bölcsességed ál-
tal a' rendet és csendességet, rendelése-
inkkel megegyező módon állítsd helyre
's a' jó Raajákat a' fegyveres sergek által
való nyomattatástól oltalmazd-meg: Ti
feljebb megnevezetett más Vezérek is
mindnyájon iparkodjatok azon, hogy fel-
séges parancsolataim szerint minden el-
nyomattatást megakadályoztassatok. Tel-
lyesítettetek mindeneiket bölcs megfontolás-
sal 's tiszteljétek szent jegyünket. Közön-
ségessé tétetett Jassyban September' 7-dik
napján."

P o r t u g a l l i a.

September' 1-ső napjaiban a' Consti-
túciónak azon Czikkellyeit határozták-meg
a' Cortesek, mellyek az ő összehivatta-
tássokat, a' gyűlésbe való betétedéseket,
's megeskettetésekkel illetik. A' Képviselek
(Cortesek) December' 1-ső napjára gyüle-
kezzenek össze. Az első munka, melly
az ő beiktattatással történik, az ő meg-
hatalmaztatássokat illető leveleknek meg-
vizsgálata; azután a' megesküvés követ-

kezik; ennek vége lévén, 12 Követekből álló Biztosság nevezetetik ki, hogy a' Királyhoz menvén, ő Felségének jelentsemeg, hogy a' Cortesek' gyűlése be van iktattatva (konstituáltatva van), 's hogy tegyen kérdést ő Felségénél: hogy maga személyesen tartandó beszédje által akarja-e annak üléseit kinyitni? Ha ezt maga tenni nem akarja ő Felsége, a' maga beszédjét írásban a' gyűlés Elölülőjéhez küldheti, a' ki ezt a' gyűlésben felolvassa. Az ülések rendszerént három hónapot tartanak; hanem ezen idő, a' Király' vagy a' Cortesek' egy-harmadrésze' kívánságára egy-egy hónappal megtoldattathatik. Kivétettetnek ezen határozás alól a' három első esztendő, mellyekben hat-hat hónapig tartanak az ülések, azért, hogy a' gyűlés a' Constitúcióval annál hamarabb elkészülhessen. A' Cortesek' gyűlésének helye Lisboa: mindazonáltal, ellenséges beütésre vagy Patisre nézve 's t., a' gyűlésnek Kétharmadrésze meggrgygyezvén benne, más helyre tétethetik által a' gyűlés' helye. — Ezen Czikkely, valamint szintén az is, hogy a' Cortesek' két-harmadrésze megegygyezvén benne, a' Hazát veszedelemben lenni kibirdethesse, 's a' Constitúciónak némelly Czikkelyeit felfüggesztvén Diktátort nevezhessen, nem minden ellenmondás nélkül erőssítették meg.

Spanyol Amérika.

Az Angusturai, Oronikói Kurir nevű Újságban, illy tábori tudósítás jött ki, Spanyol, Anglus, és Franczia nyelveken a' Calabozónál történt ütközetről: —

„A' Szabadító ármáda' fő hadi szállásán, Valenciában, Junius' 25-dik napján, 1821-ben. Tegnap vala az a' nap,

mellyen a' Columbiai Respublikát egy fényes győzelem, a' világra mintegy ismét újra szülte. Minekutánna ezen ármádanak külömbkülönb Osztályai Junius' 23-dikán a' Tinaquillói mezőkön összecsatolódtak volna, tegnapreggel, együtt, az ellenségnek Calabozónál álló fő hadi szállása felé útnak indulának. Az első Osztály a' Britanniai vitéz Batalionokból, az Apurei derék Batalionból, 's a' Generalis Paez vezérlése alatt lévő 1500 lovasokból állott. A' második Osztályt a' Testörzök' második Brigádája, a' Boyacai és Vargasi könnyű sergek, 's az a' Szent Svadron tették, melynek a' megrettenni nem tudó Oberster Aramendi a' Kommandánsa. Ezen Osztályt Generalis Cedenó vezérlette. A' harmadik Osztályt tették a' Testörzök' első Brigádája, a' Grenadíros Batalionok, a' Boyacai és Anzoátequei győzedelmesek, 's a' bátor Oberster Rondon alatt lévő lovas Regiment. Ezen Osztályt Oberster Placza vezérlte. Seregeink azon hegyeken által és szoros utak között, mellyek bennünket az ellenségtől elválosztottak, útozássokat igen jó rendelés nagy sebességgel tették. Délelőtti 11 órakor olly módon az ellenségnek bal szárnya mellé érkeztek vala sergeink, hogy ez azokra ágyuji által reájok tüzelhetett; mi az ő homlok-lineája előtt mentünk-el, 's az alatt, míg ő, hozzájárulhatatlan halmonokon feküdt, az ő szemei előtt mentünk által egy olly patakon, mellyen csak egyenként mehettek által embereink, melly közben az ellenség meglegedett azzal, hogy reánk nagy szerű ágyukból, keresztbe lövöldözött. Generalis Pacz ezen idő alatt olly jól és olly bátorsággal tette két Batalionokkal és az Oberster Munoz lovas Regimentjével az ellenség' jobb szárnyánál a' maga' fordulásait, hogy annak ezen szárnyát ketté vágta. —

„Ármádánk” második Osztályából, csak a Testőrökből formáltatott portázók (Flenktrózók) részesülhettek a csatában. Generalis Cedeño azon kétségszerűség által ragadtatván, hogy a mezőnek alkalmatlan fekvése miatt a verekedésben egész Osztályával részt nem vehet, maga egyedül egy ellenséges csapatnak massájába (sűrű sorába) vágott be, s ott talált azon halálra, a mely méltó vala ahoz, a kit Columbia vitézei vitézének neveztek. Nem kevesebbé érezhető kárt vallott a Respublika az Oberster Placza megöletése által; ezt akkor ölték meg, mikor éppen azért rohant volna egy ellenséges Batalionra, hogy azt a maga megadására kényszerítse. Olly tűz buzdította Generálisainkat és egyéb tisztjeinket is, hogy a miatt a csata mezején dicsőösen végezték életjüket. —

„A Spanyol Ármáda 6000 emberekből és az Európából Amérikába küldetett külömbkülömb expeditióknak magvából (virágából) állott. Ezen Ármáda egészen semmivé tétetett; 400 emberek Puerto-Cabellóba vévén futássokat, ott mentették meg magokat. Columbia Ármádája is olly erős volt számára nézve, mint a Spanyoloké, de annak csak ötödrésze vehetett részt a csatázásban. A mi vesztesünk nagyon érezhető, de számára nézve kicsiny; legfeljebb is csak 200 elesteből és sebesekből állott. —

„Puerto-Cabellót ezen ütközet után Oberster Rangel bekerítette —“

„Bolivár.

A Bayonnei levelek szerint már olly tudósítások is érkeztek-meg Corunnába, hogy az Independensek serge későbbre ezen Puerto-Caballo városát is elfoglalta, a mely szerint a Spanyolok a Terra

Fermai minden partokon már csak Cumanát és Carthagenát bírják: de sokáig ezen utolsó is bajosan fogja magát védelmezni.

Toskánai Nagyhercegség.

A Livornói tudósítások szerint ő Felső Mária Ludovika Fő Hercegaszszony, Pármái, Piacenzai, és Guastallai Hercegaszszony, Triton nevű Sardiniai hajón September 17-ikén reggel Specziából a Livornói öbölbe megérkezett, hova délutáni 2 órakor kiszállván, Toskánai Nagyherceg ő Cs. K. Fő Hercegsége által fogadtatott, a ki e végre ide útozott vala, s innét együtt 21-dikben Florenziába vették útjokat, hova még ezen estve szerencsésen megérkeztek.

Német Ország.

A Frankfurti Ujságlevelekben ezek jelentetnek Brüsszeli tudósításból, mely onnét Sept. 27-dik napján indult: —
„Az Anglus Király tegnapelőtt estve felé a Flieszingeni kikötőhelybe megérkezett, hol a hajók vasmacskákon megállapodtak. Ő Királyi Felsője tegnap reggel szándékszott Antwerpiához kiszállani, s onnét Brüsszelbe jöven, útját Hannovera felé folytatni. Ő Felsőjének 40 lovak kivántatnak a postákon kísérendőjének úti szekereik elejébe. Ő Felsőjével vagynak Lord Wellington, Lord Clanwilliam, Lord Dunló (a Lord Clancarty fia), s Parish és Ward Urak, mind a külső Cancellariához tartozó emberek, s a kik már mind megérkeztek ide Brüsszelbe.

Ő Nagy Britanniai Felsőjétől meghívattattak a Würtembergi özvegy Királyné, s a Hessen-Homburgi Landgrófné (férjestül), s Augusta Princzaszszony, mind

hárman az ő Felsége testvérei, hogy vegyék útjokat Hannoverába.

Nagy Britannia.

A' Times Ujságlevelék így adják elé azon indító okot, melyre nézve a' Király Generalis Wilson Robertet a' szolgálatból elbocsátotta: — „A' Királyné eltemtetésének napján, azon pillantatban, midőn a' test Cumberland-Gatéhez közelgetett volna, 's midőn az a' Testörzö Regiment, melly ezen pompára ki volt rendeltetve, a' Londoni köznépre reá tüzelt volna, Gen. Wilson oda ugratott Kapitány Oakeshez, ki a' Cumberland-Gatei sorompónál állott strázsán, 's holmi megintó szavakat intézett hozzá az alattalévő katonaságnak magaviseletéért, azt is mondván neki egyebek közt: hogy ezen cselekedet gyalázatjára fogna szolgálni a' Regimentnek. Kapitány Oakes erre ekképpen felelt: „Wilson Robert Ur! én az Urat jól esmerem; de nincs hajlandóságom arra, hogy most ezen tárgy felett az Urral vetekedésbe leegyedjek. Én megteszem kötelességemet, 's az alattam lévő katonák is megteszik a' magokét.“ — Ez ekkor ennyiben maradt. Más nap' megbeszélte tisztársainak Kapitány Oakes, hogy mi történt velle, 's kívánta tudni, hogy ezek mit gondolnának az eránt, hogy neki mit kellene már most legjobbat tenni? Azt is mondta neki, hogy a' mi őtet illeti, ő ezen tárgyat olly tulajdonságnak tartja lenni, mint a' melly által csak ő maga személyesen hántatott volna meg, és ha ebben velle tisztársai is megegygyeznek, ő semmit se' fog késedelmezni, hanem azonnal elégtételt fog a' fenn-nevezett Generalistól kívánni. Hanem az egész tisztakar úgy ítélvén, hogy a' megbántatás

nem egyedül Oakes, hanem őket mindnyájokat illetné, erre nézve a' Yorki Hercegnék, mint az egész Anglus armáda' fő vezérének a' dologról jelentést tettek, ki azt megvizsgáltatván, 's a' vádat nyilvánosságos igazságnak lenni találván, arról a' Királynak jelentést tett, 's ő Felsége ezen okra nézve a' Sir Wilson Robert Ur nevét az armáda' laistromából kitörlötte.

Valami 3 vagy 4 száz Radikalisok Leedsben gyűlést tartván, meghatározták, hogy egy közép ponti Biztosságot nevezzenek ki: „Radikalis Reformálók' Centrális Biztossága' nevezete alatt, olly czélzással, hogy minden Radikalis Reformálót egy, egyetlen és elbomolthatatlan szövetségbe iktassanak be, azért, hogy a' magok reformálási nagy czéljoknak elérésére annál győzedelmesebben dolgozhassanak, 's minthogy azt is feltették magokban, hogy az Országnak minden városaiban Ágenseket nevezzenek magoknak, reménlik, hogy a' közéleti Parlamentomi tagoknak választatásakor olly embereket váloszthatnak a' magok képviselőjikké, a' kik megbizonyított indúlatú Radikalisok 's az Ország-lószékkal ellenkezők lesznek. Huntól egy levél érkezett ezen társasághoz, a' melly szerént ha ezen társaság 100,000 tagokra szaporíthatja magát, 's egyegy tag hetenként csak egyegy kis pénzt ad is a' közönséges kasszába, ebből olly summa fog össze gyülni, hogy elég leszen arra, hogy néhány olly jó emberek számára, kik a' nép' bizodalját bírják, a' jövő Parlamentumban néhány képviselői helyeket szerezhessenek ezen summának segédelmével.

Azon Testörzö seregbeli első Regiment, melly a' Királyné temettségi kísérete alkalmatosságával magát a' nép' elvetemedésének vitéz módon ellene szegezte, hanem a' mellyel nagyon rútul is bán-

tak, 's a' melynek számára egy Biztosság pénzgyűjteményt nyitott vala ki, nem fogadta-el a' begyűlt summát, úgy nyilatkozatván-ki magát a' Biztossághoz küldött irásában, hogy néki elégséges megjutalmaztatás az ő Királynának megelégedése 's az ő Felsége által kirendeltetett zsold. — A' begyűlt summa azután a' Katonai Asylum nevezet alatt fennálló jótévő Intézetnek adatott által.

Ujabb Tudósítások.

Spanyol Ország. — A' mit Morillóról feljebb röviden említettünk, az a' mai levelekben úgy adatik elé hosszabbabban, hogy az a' Biztosság, melly a' Madridban Aug. 20-dik és 21-dik napján eléfordúlt történeteknek megvizsgálására kirendeltetve vala, Sept. 18-dikán közönséggé tette, hogy ő mind Morillónak mind pedig azon tisztnek, ki akkor a' Sz. Márton' klastromában őrizeten volt, magokviseletjeket olyannak találta, hogy jobbnak találni már nem lehetett, melyre nézve őtet a' Király a' Fő Kapitányságba vissza tétette, 's az említett tisztet is szabadon bocsáttani megparancsolta. — A' Madridban lévő Anglus Követségi Ágens a' Regulatör nevű Újságnak egy cikkelye ellen panaszt tett, azt mondván, hogy az a' Nagy Britanniai Királynak megbántátára szolgál, 's az író-törvényszék' elejébe czitáltatta, de a' melly olly ítéletet mondott-ki, hogy nem volt ok a' panaszra. Az Universal ellenben azt jegyzi-meg, hogy

a' törvényszéknek ezen ítélete nem állhat-meg, azért, hogy a' Regulateur Francia nyelven irattatván, abból ezen cikkelyt hitelesen által kellett volna Spanyol nyelvre fordíttatni, azért, hogy a' Spanyol íté-lő Birák ítéletet tehessenek felőlle. — Arco-Aguerót, az Extremadurái Fő Kapitányt, a' ki Riegónak és Quirogának Leon szigeten a' revolúciónak organizálásában fő-társa volt, az a' szerencsétlenség érte Badajoznál, hogy a' vadászat közben a' lovával elesvén, meghalt. — A' Párisban volt Spanyol Követ Marquis Santa-Cruz, Madridba véletlenül vissza érkezett, melly után a' Ministerek azonnal tanácsot tartot-tak, a' melyben ezen Követ Ur is jelen volt.

Az Anglus Királynak a' száraz Euró-pába való általútozásáról feljebb hibásan irtunk a' Frankfurti tudósítások után, mely-re nézve azokat a' ma kezünkhöz érkezett Párisi tudósítások után szükséges leszen következő módon megigazítani: — „Ő Felsége September' 23-dikén délután Calais-hoz szállott ki; három fregátokból, két Corvettéből, 's tiz Kutterekből álló hajós sereg kísérte oda által Angliából. A' Calais-nál lévő egész őrző sereg kiállott fogadá-sára, 's a' paritól fogva sort formálván ő Felsége ekközt tartotta azon vendégfoga-dóig való önenetelét, a' hol meghált. Ut-ját nem Gróf Dublin, hanem Gróf Lüne-burg nevezet alatt folytatja. A' Londoni Kurir szerint 4 vagy 5 hétig fog tartani Angliából való távol-léte.

Redaktor: Pánczél Dániel. Nyomtatja Nemes Hirschfeldi Stöckholzer Felix.

(Am rothen Thurm im Müllerschen Kunst-Gallerie-Gebäude Nro. 648).